

X. KATEDRA CRKVENE POVIJESTI

OPĆA POVIJEST CRKVE - Stari i srednji vijek

Godina studija: I.

Semestar: zimski

Tjedno sati: 3

ECTS bodovi: 4

Staro kršćansko doba jest epoha u kojoj je Crkva živjela u ambijentu grčko-rimske antičke kulture i traje od Kristova rođenja do kraja 7. st., odnosno 692. Konstantinovo državno priznanje Crkve 313. god. dijeli ovu epohu na dva dijela. **Srednjovjekovno doba** jest razdoblje u kojem katolička vjera i Crkva dominiraju na svim područjima javnog i kulturnog života, na čelu s romansko-germanskim narodima. To razdoblje traje od 692. - 1294. god., a pontifikat Pape Grgura VII, (1073.-1085.) dijeli ga na dva dijela.

Literatura:

B. Goluža, *Povijest Crkve*, Crkva na Kemenu, Mostar 1998.; H. Jedin, *Velika povijest Crkve, I-VI*, Zagreb 1971-1993; J. Orlandis, *Povijest kršćanstva*, Split 2004.

OPĆA POVIJEST CRKVE – Nova i moderna

Godina studija: I.

Semestar: ljetni

Tjedno sati: 3

ECTS bodovi: 4

Novovjekovno doba jest epoha reformi. Prva etapa uključuje avinjonsko sužanjstvo, velike reformske sabore, obnovu papina ugleda u 15. st. sve do Luterove pobune. Drugo razdoblje obuhvaća protestantsku reformaciju i katoličku obnovu pa do Vestfalskog mira 1648. god. Moderno doba seže do naših dana a dijeli se u tri razdoblja gdje su točke razdvojnice Francuska revolucija (1789.) i početak Prvoga svjetskog rata (1914.).

Literatura:

B. Goluža, *Povijest Crkve*, Crkva na Kamenu, Mostar 1998.; A. Franzen, *Pregled povijesti Crkve*, KS, Zagreb 1993.; J. Orlandis; *Povijest kršćanstva*, KS, Zagreb 2003.

POVIJEST CRKVE U HRVATA - Stari i srednji vijek

Godina studija: II.

Semestar: zimski

Tjedno sati: 3

ECTS bodovi: 4

Prvi dio: - do 12. stoljeća. Dalmacija i Panonija prije doseljenja Hrvata. Pokrštenje Hrvata. Hrvatska u doba knezova i kraljeva. Veze hrvatskog naroda i Sv. Stolice.

Drugi dio: 12.-15. stoljeće. Političke prilike. Crkvene prilike: sjevernohrvatski prostor, Slavonija, južnohrvatski prostor, Istra.. Bosna i Hum - političke prilike. Posebno: Crkva bosanska i pravoslavlje u Bosni

B. GOLUŽA, *Pregled povijesti hrvatskoga naroda*, Mostar 2004.; M. VIDOVIĆ, *Povijest Crkve u Hrvata*, Split 1996.;

POVIJEST CRKVE U HRVATA – Nova i moderna

Godina studija: II.

Semestar: ljetni

Tjedno sati: 3

ECTS bodovi: 4

Treći dio: 15.-19 stoljeće. Turska okupacija hrvatskih prostora. Franjevci u Bosni, Apostolski vikarijat. Habsburgovci u Hrvatskoj. Oslobođenje od Turaka i obnova. Dubrovačka Republika. Hrvatska u habsburškoj monarhiji. Južna Hrvatska od 16.-18 stoljeća. Preporoditelji. Biskupije na području BiH do 1881. god.

Četvrti dio: 20. stoljeće. Domaća stvarnost u zrcalu svjetskih događanja. Uspostava redovite hijerarhije u BiH. Hrvatski katolički pokret. Nastanak prve Jugoslavije. Pokušaj konkordata sa sv. Stolicom. Drugi Svjetski rat. Komunistička Jugoslavija. Hrvatski biskupi na II. vatikanskom saboru.

Literatura:

B. GOLUŽA, *Pregled povijesti hrvatskoga naroda*, Mostar 2004.; M. VIDOVIĆ, *Povijest Crkve u Hrvata*, Split 1996.

OPĆA METODOLOGIJA SA PROSEMINAROM

Godina studija: I.

Semestar: ljetni i zimski

Tjedno sati: 1+1

ECTS bodovi: 2+2

Praktičan uvod u praćenje nastave i u studiranje literature, te u pripremanje i polaganje ispita. Uvođenje u rad u biblioteci. Posredovanje temeljnih spoznaja i iskustava u stvaranju stručnih i znanstvenih tekstova: zapisnika, referata, tematskog elaborata i rasprave. Kolegij pruža studentima *pomoć* u njihovu uključivanju u studijski proces. Predavanja su popraćena vježbama.

IZBORNI PREDMETI

STAROKRŠĆANSKA ARHEOLOGIJA

Godina studija: I.

Semestar: ljetni

Tjedno sati: 1
ECTS bodovi: 2

Predmet sadrži povijesni pregled razvoja starokršćanske arheologije. Tijekom predavanja studente se upoznaje s najstarijim vrelima za povijest starokršćanske arheologije uz sažeti pregled razvoja starokršćanskog sakralnog prostora od najstarijih mjesta kršćanskih liturgijskih sastanaka (*domus ecclesiae*) do velebnih bazilika u konstantinovskom razdoblju s posebnim osvrtom na arheološke lokalitete u Hrvatskoj i na područjima nastanjenim Hrvatima.

Literatura:

Ć. Truhelka, *Starokršćanska arheologija*, Zagreb 1931; E. Dyggve, *Izabrani spisi*, Split 1989; Đ. Basler, *Kršćanska arheologija*, Mostar 1986; I. Supićić (ur.), *Hrvatska i Europa: kultura, znanost i umjetnost*, sv. I, Zagreb 1997.

HRVATSKI JEZIK

Godina studija: I.
Semestar: ljetni i zimski
Tjedno sati: 2+2
ECTS bodovi: 2+2

U širem smislu: osobno i javno komuniciranje te osobni i društveni odnos prema hrvatskom jeziku: mediji, politika, gospodarstvo, šport, znanost, umjetnost... Svekolika zbilja očituje se u jeziku i jezikom te našim odnosom prema njemu. *U užem smislu:* povijest, gramatika i pravopis hrvatskoga jezika. Naglasak je na leksičkoj, sintaktičkoj i pravopisnoj problematici. Stječe se *kompetencija* za pravilno služenje hrvatskim jezikom u govoru i pismu. *Izvođenje:* predavanja, vježbe s mogućim konzultacijama i uključivanjem studenata u nastavu. *Ispiti:* pismeno ili usmeno. *Praćenje uspješnosti:* samovrednovanje i ispitni rezultati.

Literatura:

S. Babić - S. Težak, *Gramatika hrvatskoga jezika*, Zagreb 2000; S. Babić - B. Finka - M. Moguš, *Hrvatski pravopis*, Zagreb 2003.